

Novozélandský Špekoun

26 dubna 2004

č. 9

Vydává Vít Zýka (Kvítek) jako občasný zpravodaj z pobytu na Novém Zélandu

Obsah

Jak to viděla Terka	1
Testování... 4	Jak bych dnes cestoval? 7
Drobné postřehy 9	O dešťové vodě 9
Hockey-Pockey	9
Mladí delikventi	10
Otázky a odpovědi	11

Kronika

- 22.3.** Příjezd do Hastingsu. Zastavuji se u Jany Johnson, kterou jsem začátkem února potkal na šampionátu v softbale. Nejen že mě dohazuje práci na vinici, ale ubytovává mě zdarma v baráku, kde bydlí její rodina. Mám co dělat, aby mi nepřipravovala svačiny do práce.
- 23.3.** Česám víno na odlehlejší vinici. Je tam vypraven celý autobus s vitálními penzisty, pro které to je společenská záležitost. Zajímají se o svět a skvěle se s nimi konverzuje. Naprostý opak lidí na mléčné farmě.
- 24.3.** Včera jsem česal *chordonnay*, dnes *savignon blanc* a červené *pinot noir* a *gamay noir*.
- 25.3.** Dnes přibýlo *semillon*. Hodně hníje, musí se velmi pečlivě čistit při česání. Levný *semillon* bych si nekupoval.
- 26.3.** Abych měl více odpracovaných hodin, zvedám brzy ráno sítě, kterými jsou hrozny přikryté proti ptákům. Ze stejného důvodu meju na večer přepravky.
- 27.3.** Práce jen dopoledne.
- 28.3.** Odpoledne po práci vyjždím na

Sedím v Boeingu 777, pode mnou se pozvolna posouvají obrovské fleky lesů a pasek australských lesáků. Odlétám z Nového Zélandu a zdá se mi, že je to měsíc, co jsem seděl v letadle mířícím opačným směrem. Hlavou se mi mihá nescísně vzpomínek. Vzpomínek z mléčné farmy, z cestování s Mungem a Terkou, i ty poslední s vůní fermentace, dubových sudů a mydlinek ve vinném sklepě. Rozhodně toho bylo dost a celé to dobrodružství za to stálo. Přesto jsem z návratu poněkud rozpačitý. Ukolíbán vesměs pozitivním průběhem jsem podcenil situaci a nedostal prodloužení k dalšímu pobytu. Odjždím tedy asi o měsíc a půl dřív. Ani jsem se nestačil domů natěšit. A prodat auto. A to jsem měl bezva práci s fajn lidmi. Vydělané peníze jsem plánoval do vybudování své vlastní živnosti,

takto, bez nich, budu muset plány odložit. Po návratu domů tedy budu muset hledat práci, cíle a třeba i partnerku. Čeká mě tam ale spousta přátel a blízkých lidí. Tak uvidím. Zatím se za okýnkem pozvolna posouvají okrové a červené fleky farem australských farmářů.

Jak to viděla Terka

Milý Špekoune, dovol mi, abych se zvěčnila na Tvých stránkách prostřednictvím několika tábornických rad a poznatků z pobytu v nebi, na zemi, ve vodě, na mělčině i na sušině... V první řadě je nutno říct, že PINTU HARAP DITUTUP vskutku znamená „Zavírejte dveře“. Potvrdil to nápis ze dne

7. února léta páně 2004 na záchodcích v malajském Kuala Lumpur. A tohle vědět na jistotu, to stálo za to. Takže, vězte tedy, že TUTUP znamená prostě „Closed“.

A to už je den nultý, první a druhý, všechny letecky až uši zaléhají, dech se tají a vzdušné víry hrají tu svoji písničku.

Tak či onak po odlepení se od země v sobotu odpoledne, člověk se v cuku letu dostane na Jižní novozélandský ostrov v pondělí večer. . . Narovnat potom ještě nohy a celého člověka, to chvíli trvá. Záčátek cesty – Christchurch a odtud pěkně na jih. A už se jede. Nejdřív želvy lemuující břeh oceánu (Moeraki Boulders), dál tučňáčí kolonie a první setkání s lachtanem tváří v tvář. Člověka by nenapadlo jak rychle se dokáže na těch ploutvičkách pohybovat. . . No co, aspoň se natrénují rychlé starty!

Po vystoupení tučňáků, kteří se za soumraku vracejí domů po celodenním putování za prací a vyskakují z moře máchaje křídýlkama a kolíbaje se do svých bytů a domečků. Po jejich ubytování se i my vydáváme za potravou a hle, tu je půlnoční večeře na vyhlídce nad Oamaru.

A další den dál. . . pralesy, přílivové jeskyně, deště, moře, lvouní partička oňufávající se poblíž majáku, samec obřích rozměrů trošku váhá, kterou z lvounek si vybrat. . . leč, kdo zaváhá, nežere, a tak lvounky vyrazíji pospolu hrát si s vlnami a metat mořské kotrmelce. Nádhera a úplně jiný svět! O kousek dál pak člověk o další páreček málem že nezakopne. . . A hned zase něco: delfíni! Naživo v Purpose Bay! A hned vedle fosilní zátoka Curio Bay!

A pak už Stewartův ostrov na samotném jihu Jižního ostrova. Tam už opravdu končí svět a dál je jenom Antarktida. . . Stewartův ostrov jako jedna velká botanická zahrada. Džungle, liány, prales, kapradorosty, palmičky a další stromky z botanických zahrad. Spousta ptáků, ale jinak po zvířatech ani vidu ani slechu. Jeden jakýsi jelínek. . . Leč na Stewarta se jezdí za kiwáčema! Výsledkem našeho „spotting kiwi“ jest ovšem pouze jednovečerní naslouchání křiku kiwí maminky! Ale i to je docela síla!

Kromě přírodních úkazů (písečné duny, bažiny, slatě, prales, ostrůvky. . .) je Stewart místem potkávání lidí. Lidí nesku-

vrchol Te Mata, ze kterého je rozhled na celý Hawke Bay.

- 29.3.** Dnes se nečesá, ale já jsem přeloven přímo do sklepa k lisům, tankům a sudům. Práce je až nad hlavu, končím hodinu před půlnocí.
- 30.3.** Dnes dělám dokonce 15 hodin od 8:30 do 24:00. Příjemné je, že zaměstnavatel se stará o svačiny a dělali se dlouho, i o znamenité večeře.
- 31.3.** Typické činnosti: výplach dubových sudů (používají fracouzské či americké), oxigenizace vína v sudcích, přidávání čpavku na povzbuzení fermentace, míchání vína ve velkých tancích, přikulování a stavba sudů, doplňování sudů, přečerpávání vína, filtrace vína, mytí tanků, mytí a výplach tyglíků, špuntů, měchadel, hadic a čerpadel.
- 1.4.** Svým ubytovatelům dávám víno a české pivo. S Janou vycházím velmi dobře, manžel Jany, Tom, je však nemluvný maor a zdá se, že mě tady nevidí moc rád.
- 2.4.** Skoro po každém jídle mě již asi týden páli žába. Že by to byl následek hromadného spásání vína při jeho trhání?
- 3.4.** Večer jdu na předávání výročních cen softbalového klubu Doder. Tom tam dělá dobrovolného trenéra mladším žákům, starším žákům i juniorům. Softballem žije. Krom toho jeho syn z předchozího manželství hraje v národním týmu mistrů světa Black Sox, starší syn, kterého má s Janou hraje ve třinácti za místní tým v mladších i starších zácích a v juniorech. Asi 95 % členů klubu jsou Maorové. Naučil

tečných, milých, veselých, unavených, zablácených, pořouchlých, přátelských. . .

Chce-li člověk jít celý okruh, trvá to minimálně asi 6 dní. A dojít až na jižní cíp tohoto ostrova, kam jsme přisoudili místo pro hospodská setkávání brontosauří lidí včetně sprátelených skautských a jinačích kruhů (mimochodem, hospodu povede Šangve, ale ještě to úplně neví, takže se neví přesně, kdy na to místo nastoupí; až se tak ale stane, tak počítejte s víkendovkama vzhůru nohama), taky zabere dost času, takže ostrov není cílem přehršle turistů. Ono, taky těch pouhých pár kilometrů silnice, co tam jsou, je dobrým antilákadlem pro velturistiku.

Stewart, to je ostrov přesně pro Shreka! Základní poučení z ostrova:

Nestavte si stan na pláži za odlivu! Viz případ bláznivého Inda, který chodí na túru v pantoflích, popř. v igelitových pytlících (toť úprava pro dešťové dny).

Chcete-li se vykoupat ve stanu, jezírko se nejlépe vyrobí natočením pláštěnky coby okapu ven zpod tropika a odvedení vodního toku přímo do batohu popřípadě do spacího pytle, v nejlepším případě obě-

ma směry. To je jen takový typ až jednou za dopoledního deště nebudete mít co na práci. . .

Když Kvítek loví potopený stan, nechte mu natéct do batohu, to on má rád! A kroupy zejména! Tak i tak, Stewartův ostrov dobyt, podpora americké grantové agentury v čele s dendrochronologem využita ve prospěch všech zúčastněných a pohoupání na ferry boat přijato s povděkem.

Takže ostrovu valé a hurá okýnkem do auta, což tedy jde poměrně dobře, když tam není (rozuměj okýnko). Naštěstí chybí jen okýnko, nikoliv celé auto. Možná kdyby z toho někdo raději udělal kabriolet, to by byla teprve pohoda! Tak či tak, kabriolet či oknemvětrák, mřížme na výlet – Fiordland national park! A už kolem nás létají samá zvučná jména: Keplerův trek, Milford Sound, Routeburn, Copland. Zatímco na severu dozrívají povodně, šplháme od vody výš a výš až k západu sluníčka na Key Summit!

Abakadabra, kouzla a čáry, magické čtverce, kola i grály!

Budiž počasí natolik milostivo jako doposaváde!

jsem se Maorské zdravení: přitisknou se k sobě čelem a špičkou nosu. Než mně to bylo vysvětleno, tak jsem při představování jednu dámu políbil. Ještě větší zábava byla, když se na mě sápal následující asi stopadesátikilogramový chlap.

- 4.4. Přestože se netrhá, máme stále dost práce až do sedmi.
- 5.4. Jedu do Palmerstonu North prodloužit pobyt. Ačkoliv jsem postupoval stejně, jako před třemi měsíci, povolení nedostávám. Úředník při kontrole financí zjistil, že pracuji bez povolení. Přesto tam nechávám pas a žádám o výjimku.
- 6.4. Kromě sedmi stálých zaměstnanců zde na Te Mata Estate pracuji s mladým francouzem Cedrikem. Jako syn vinařů, je zde na zkušené.
- 7.4. Jsem v nejistotě, co bude. Rozhodnutí o pobytu be mělo přijít s pasem poštou.
- 8.4. Scháním se po pasu. Na poště ho zašantročili. Nalézají ho až v 16 hodin. Pobyt mi neprodloužili. Protože je čtvrtek před Velikonocemi a let mám na úterý, loučím se s vinaři, dostávám dvě archivní flašky bílého vína: Sauvignon Blanc 2003 z vinice Cape Crest a Cabernet/Merlot 2002 z Coleraine.
- 9.4. Před odjezdem si prohlížím bezvadně vybavenou střední dívčí školu, kde Tom dělá školníka. Bohatá knihovna, fyzikální a chemická laboratoř, výtvarný ateliér, dílna, kuchyně pro výuku vaření, počítačová učebna, CAD učebna se Sunny, dvě tělocvičny, hudební pavilón s nástroji k vypůjčení, zvukovou aparaturou a audio počítačem, ma-

*A my bídní smrtelníci budeme s díky vzhlí-
žet k nebesům!*

*Tfuj tfuj, na psí oči a na kočičí svědomí!
A na brko staré kořenářky!*

*Sluníčko a Abel Tasman National
Park se zlatými písky. Noční trajekt na
Severní ostrov za českým ešusem.*

*Podle čeho poznáš Čecha? Že má na stře-
še kus plecha!*

*A tím je nic jináčího než starý, milý,
vděčný ešus, který si zapomněli dva Če-
cháčci na střeše auta, čímžto byl jejich
původ odhalen a dále prozkoumán!*

*A tímto i se Sylvou, která skřípe a
skřípe, ale drží a vydržela už mnohé, hol-
ka jedna statečná! Se přesouváme plnou
parou do Wellingtonu ku spánku kdesi
v přepychové vilové čtvrti nad městem.
Spát v autě: třikrát a dost. Vždycky zá-
leží na tom, jak člověk vyzraje nad řadí-
cí pákou a volantem. A zdá se, že jsme
vyhráli, takže hlavnímu městu vstříc a
pak už jen pár zastávek, zato ale jakých!
Slavná termální Rotorua a nevidaná so-
pečná Tongarira a zátoka mnohosti a pi-
nákly na Coromandelu a pak už oprav-
du nezbývá mnoho... Času ani peněz...
Poslední noční toulání Aucklandem, hud-*

*ba, lidské davy, život, moře a rej v tomhle
dolíku mezi sopkami.*

*A tak končí pět týdnů ticha, hlasů le-
sa, turistů honících se za hobity, sopeč-
ného prachu, jezírek smaragdových tak
až oči přecházejí, klikatých silniček, mo-
rousení a úsměvů, vstávání a usínání za
hukotu řek a říček, doba přemýšlení nad
věčností a marností, chvíle kyselosti a opa-
kovaných dešťů, časy hrošení se v tekto-
nických lahůdkách, sluníčko a věčně žra-
vé muchničky, mokro v botách, spálený
nosy a utápaný ťapíčky, radosti, staros-
ti, lehkosti i těžkosti, několik litrů zmrz-
liny, ranní čaj z večerní polívky, kroupy,
hromy a blesky.*

*Kia ora na začátku a teď už nashle-
danou!*

Už vím jak rostou kiwi!

Aotearoa budiž pochválena!

Testování batohů Aarn

Když jsem před Vánoci prodlužoval po-
byt v Palmerstonu North, praštil mě do
očí v jednom outdoorovém obchodě ba-
toh. Byl v řadě mezi mnohými dalšími,
ale tento mě hned upoutal. Kdo mě zná

lý a velký sál... Jedu na mléčnou
farmu navštívit rumuna Adriana.
Selhává možnost prodat zde auto.

10.4. Jedu do Aucklandu.

11.4. Snažím se prodat auto na neděl-
ním trhu s auty.

12.4. Prodávám na Backpacker Car
Market. Ačkoliv jsem slevil z 1100
NZ\$ až na 650 NZ\$, nebyl jsem
úspěšný. Končí sezona, cizinci od-
jíždí, málokdo přijíždí.

13.4. Polední odlet přes malajský Ku-
ala Lumpur a Amsterdam. Kvůli
bouřce nevidím Singapur. Ale ty
blesky mezi bouřkovými mraky by-
ly parádní.

14.4. Přílet do Čech. Připomněly se
mi v plné parádě, viděl jsem Lán-
skou oboru, Říp, Bezděz, Krkonoše
se Sněžkou, Jizerky a Ještěd. No a
Prahu, samozřejmě.

dobře, ví, že to nebývá často, abych byl něčím osloven hned na první pohled/poslech.

Nechal jsem si batoh ukázat a z katalogu jsem se dověděl, že batohy navrhuje chlapík z Christchurch. Jmenuje se stejně jako batohy – Aarn. Oslovil jsem ho, a když jsme s Mungem projížděli největším městem Jižního ostrova, zastavili jsme se u něj. Vše nám ochotně ukázal, zodpověděl naše otázky, ale jen prohloubil mé pochyby o životnosti batohů. Také jsem se dověděl, že export do Evropy (Švýcarsko, Dánsko) se teprve rozbíhá, sám své batohy (které se šijí v Číně) neprodává a v obchodě nám nesestaví libovolnou kombinaci doplňků. Schůzka skončila zklamáním. Měl jsem v ruce jen tři vyžádané katalogy pro potenciálního prodejce v Česku.

Časem mně došlo, že těžko někdo začne prodávat batoh, který neviděl a na který nemá bezvadné reference. A ty jsem dát nemohl. Jediné, co jsem mohl předložit, byl výčet zlepšení, kterými batohy disponují. Jsou podrobně popsány v katalogu nebo webových stránkách [\[W\]](#). Zde je jejich stručný výčet:

- Batohy se neskládají jen z hlavní zadní části, ale lze je použít s dvojicí předních kapes. Připínají se na popruhy a bederní pás. Přesouvají tak těžiště batohu do středu těla. Aarn svým batohům neříká *backpack*, ale *bodypack*.
- Batohy jsou ultralehké: velký 75 l batoh váží podle typu 1,8 nebo 2,5 kg i s předními kapsami.
- Přes snahu udělat batoh extra lehký, dbá Aarn na to, aby vše, skutečně *vše*, bylo nastavitelné (např. objem, prohnutí konstrukce, výška zad, tvar a sklon bederního pásu; ten je fixován na třech bodech po jeho obvodu, aby bylo zatížení rovnoměrné).
- Díky speciálnímu uchycení popruhů a bederáku batoh téměř neomezuje pohyb trupu, paží a nohou v jejich mezních polohách.
- Batoh je plochý s mírnou výdutí na zádech, takže i bez předních kapes je jeho těžiště velmi blízko páteři.
- Je nepromokavý; hlavní prostory obsahují vyjímatelný vodonepropustný vak, zapínání je řešeno rolováním po vzoru lodních pytlů.

Nejpozději od 10. stol. Postupné osidlování polynésany z tichomořských ostrovů Nová Kaledonie, Fidži a Tonga. V jazyce těchto původních obyvatel – Maorů – je NZ nazýván Aotearoa (*Země dlouhých bílých mraků*).

1642 Holandský mořeplavec Abel Tasman krátce zakotvil u severních břehů JO a pojmenoval zemi podle holandské provincie Zeeland. Tehdy ještě nebylo jasné, zda nejde o velký jižní kontinent, smyšlený pro vyrovnání masy eurasijského kontinentu na severní poloouli.

1769 Ostrovy opeplouvá britský námořník James Cook. Navazuje přátelský kontakt s domorodci a připojuje území k britské Koruně.

1. polovina 19. stol. První vlna bílých osadníků.

1837 Zavlčení vačic na NZ.

1840 Podepsání dohody Waitangi mezi zástupci britské Koruny a stovkami maorských náčelníků. Ti přiznali svou suverenitu britské Koruně, ta jim naopak garantovala vlastnictví půdy, na které žili a lovíli. Maoři mohli podle smlouvy prodat půdu jen Koruně a ta teprve novým osadníkům. Tento princip v praxi nefungoval, někde Maoři žádnou půdu neprodávali, takže noví osadníci neměli kde začít hospodařit a usazovali se nelegálně. Později, po usnadnění transakcí Maoři často rozprodali vše. Druhá polovina 19. stol. byla ve znamení lokálních válek o půdu. Ačkoliv války poté utichly, vymáhání práv da-

- Zadní část dotýkající se těla je z 3D síťoviny umožňující větrání.
- Přední kapsy se dají připnout na boky batohu, udělat z nich jednodenní batůžek na záda nebo dvě ledvinky.
- Vývoj je podpořen výzkumem na univerzitách v UK a USA.

Osobní zvědavost mi nedala a po měsíci, kdy jsem se do Christchurch vrátil, jsem navštívil Aarna podruhé. Tentokrát jsem si již odvážel dva testovací batohy: nejprogresivnější *Natural Balance* (75 l) s velkými předními kapsami (16 l) a konzervativnější *Effortness Rhythm* (55 l) s malými kapsami (7 l). Má a Terčina zkušenost z testování na šestidenním treku po Stewartově ostrově a třídenním Keplerově treku je následující:

- Přední kapsy nejsou tak velkým přínosem, jak by se zdálo. Při pohybu nepřekáží, jejich nošení však vyžaduje určitý zvyk, hlavně pro jinak zatíženou páteř. Doporučuji začínat spíše s menšími kapsami (7 nebo 10 l). Obtížné je nasazování batohu.
- Lehkost je určitě přínosem, má prázdná Gemma je dvakrát těžší než *Natural Balance*.

- Nastavení je poněkud složité, ale je k němu podrobný návod. Těšit nás může, že tuto činnost provádíme jen zřídka (jednou).
- Batoh po zádech zvláště klouže, pokud pohybujeme páteří a pažemi. Přitom dobře drží na zádech. Myslím, že to však člověk užije jen při zvláštních činnostech (lyžování, horolezení).
- Tvar batohu je znát hlavně u *Natural Balance*. Jeho spodní rolovací komora je bezvadná. Bezvadně se ke spacáku přibalí další oblečení bez obavy o zničení zipu.
- Nepromokavost skutečně funguje! O déšť jsme neměli nouzi a vše zůstávalo suché. Dokonce jsem batoh ponořil na 10 s do řeky – a sucho. Nepromokavé vaky lze velmi snadno vyjmout a vyměnit.
- Síťovina je skvělá, člověk se poří méně a odpadá nepříjemné ždímání propocených popruhů při znovunasazení batohu.
- Připnutí kapes na boky batohu je dobré pro cestování v dopravních prostředcích, kdy jej často nasazujeme a sundáváme. Jednodenní batůžek sku-

ných v této smlouvě je parlamentním evergreenem.

- 1856** Britská kolonie se samostatnou vládou.
- 2. polovna 19. stol.** Rozkvět JO především díky zlatým horečkám.
- 1893** Zavedeno volební právo pro ženy, údajně 25 let před GB a USA a 75 let před Švýcarskem. Ženy zde zastávají významná postavení, v současné době má NZ ministerskou předsedkyni (Helena Clarková) i předsedkyni parlamentu.
- 1917** Vyhlášeno dominium.
- 1. pol. 20. stol.** Účast v obou světových válkách po boku spojenců.
- 1947** Vyhlášena nezávislost. Formální hlavou státu zůstává britská Královna.
- 2. pol. 20. stol.** Rozkvět země nezasazené válkou.
- 1983** Volný obchod mezi NZ a Austrálií.
- 1999** V posledních volbách zvítězila Labour Party.

tečně funguje, ale nelze čekat zázrak – nemá kostru.

- Autor batohy stále zdokonaluje a je vděčný za zpětnou vazbu.

Ačkoliv batohy vypadají dosti křehce (zvláště *Natural Balance*), neměli jsme s nimi žádný problém. Otázkou ovšem je několikaleté používání. Od června by však měl být *Natural Balance* v prodeji se zpevněnou kostrou, která již mé rozpaky nebudí. I tak to ovšem nebude batoh na expedice s bagáží nad 30 kg. Cena se zde pohybuje do 400 NZ\$.

Shrnutí: Po počátečním nadšení jsem trochu vystřízlivěl a donosím svou Gemmu. Kdybych si však nějaký batoh koupil, koupím si Aarnův *Natural Balance*. Komu věci moc nevydrží, doporučuji klasičtější verzi *Essential Rhythm* nebo větší *Essential Rapport*.

Jak bych dnes cestoval?

Objel jsem si NZ dvakrát dokola a myslím, že už vím, jaká by byla pro mě ideální trasa. Abych toho hodně viděl, málo utratil a směstnalo se to do pěti až šesti týdnů. Využívá hodně autostopu,

protože se zde stopuje dobře, a člověk neztrácí čas návratem k autu. Někdy to totiž znamená několik stovek kilometrů navíc. Trasu již sice neabsolvuji, ale někoho může inspirovat. Pro přehlednost jsem jednotlivé části cesty očísloval a v závorce uvedl potřebnou dobu ve dnech pro zdatného turistu.

1. Přílet do Aucklandu. Prohlídka Queen street a přístavu. (1 den)
2. Půjčení auta a jízda na severní mys Reinga. Cestou krátce zastavit v jeskyních Waipu v lese Ruakaka se světlélkujícími členovci. (1)
3. Okružní trek ze zálivu Tapotupotu přes záliv Sandy k majáku na mysu Reinga, dále pokračovat po písčném pobřeží a kus za dalším majákem zahnout přes poušť a pastvinu k silnici. Přiblížení k pralesu Waipoua. (1)
4. Prohlídka obrovských stromů kauri (damaroní), návrat do Aucklandu, vrácení auta. (1)
5. Stop na poloostrov Coromandel. (1)
6. Pláž Hot Water na poloostrově Coromandel při odlivu. (1)
7. Stop k národnímu parku Tongariro. Doporučené zastávky mezi Rotoru-

Slovníček Malého Prince

shake [šeik]	zatřepat, otrást se
breeze [bri:z]	vánek
bite [bait]	kousat
fig [fig]	fík
choked [čoukt]	příškrčený
sobbing [ˈsobiŋ]	vzlykot
bolt [bould]	šroub
consoling [kənˈsouliŋ]	utěšující
cradle [ˈkreidl]	kolébka
muzzle [ˈmazi]	čenic
shield [ši:ld]	štít
blunder [ˈblændər]	hrubka; zpackat
adorn [əˈdo:n]	ozdobit
petal [ˈpetl]	(korunní) plátek
spring up	objevit se
strain [strein]	vypětí, <i>psychický</i> tlak
shoot [šu:t]	zastřelit
bud [bad]	pupen, poupě
apparition [ˌæpəˈri:ʃn]	zjevení, přízrak
crumpled [ˈkrampld]	pomačkaný
poppy [ˈpopi], <i>pl. poppies</i>	vlčí mák
reveal [riˈvi:l]	vyzradit, odkrýt
painstaking [ˈpeɪntsekiŋ]	snahivý
yawn [jo:n]; yawner	zívnout; nudný člověk
dishevelled [diˈše-vld]	neupravený
admiration [ˌædməˈrei:ʃn]	obdiv
conceited [kənˈsi:tid]	domýšlivý
thrilling [ˈθriliŋ]	vzrušující
torment [ˈto:ment]	trápení

- ou a Taupo: Waiotapu Thermal Area (skvělé dřevěné suvenýry) nebo neplacený Crater of the Moon, Huka falls. Vykoupaní v jezeru Taupo, např. u Oruatui. (2)
8. Sopečný trek Tongariro Crossing v libovolném směru. Výšlap na sopky Tongariro a Mt. Ngauruhoe. Spaní 500 m od cesty na plošině jižně od jezírek Emerald. ($\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$)
9. Stop do Wellingtonu. (1)
10. Prohlídka centra Wellingtonu a muzea Te Papa. Trajekt na Jižní ostrov. (2)
11. Stopem z Pictonu do Kaiteriteri za Motuekou. Tříhodinový pronájem mořského kajaku. (1)
12. Stop k Brown hut v národním parku Kahurangi. (1)
13. Absolvování Heaphy treku. Sám jsem jej nešel, ale zdá se, že stojí za projití. (4)
14. Stop po západním pobřeží na začátek Copland treku pod Mt. Cookem. Zastavení v Hokitice na prohlídku a nákup šperků z nefritu – zeleného kamene – tradičního materiálu domorodých Maorů. (2)

15. Přechod přes sedlo Copland po stejnojmenném treku do Aoraki pod Mt. Cookem. Pozor! Jde o nejnáročnější část cesty schůdné jen při dobrých podmínkách (hrozí rozvodněné řeky a neschůdnost sedla bez maček a cepínů). Každopádně si nenech ujít horké prameny u chaty Welcome Flat. (3)
16. Stop z Aoraki nebo z parkoviště u treku Compland do Wanaky. (1)
17. Stop na začátek treku Routeburn. Zastavení v Queenstownu (v předminulém čísle jsem mu křivdil). (1)
18. Přechod Routeburnu do Divide na silnici Te Anau – Milford Sound. Odbočka na Key Summit. (1)
19. Stop do Milford Sound. Projížďka po fjordu na lodi. (Jako třešinka na dortu se nabízí absolvování Milford treku. Počítej však s rezervací spíše měsíce než týdny dopředu a cenou okolo 150 NZ\$ (+3).) (1)
20. Stop do Bluff. Loď na Stewartův ostrov (zpáteční jízdenku je dobré nechat otevřenou). (2)
21. Jižní okružní trek nebo přímo do zálivu Mason, bude-li močál u Freshwater rozvodněný. Zastávka na Ernesto-

fetch [fetʃ]	přivést, dojit
claw [klo:]	dráp, drápek
murmur [ˈme:mər]	šeptat
forgive [fəˈgɪv]	odpustit
pretend [priˈtend]	předstírat
remorse [riˈmo:s]	výčitky svědomí
confide [kənˈfaɪd]	svěřit se
gaze [geɪz] at	zírat na
endeare [ɪnˈdiə]	získat přízeň
judge [dʒadʒ]	soudce; posuzovat
deed [di:d]	skutek; listina
fragrance [ˈfreɪgrəns]	vůně
stratagem [ˈstrætədʒəm]	lest, úskok
verge on tears [ve:dʒ]	slzy na krajíčku
composure [kəmˈpouzər]	vyrovnanost, klid
haughty [ˈho:ti]	povýšený, nadutý
obedience [əˈbi:diəns]	poslušnost
obey [əˈbeɪ]	poslechnout
favour [ˈfeɪvər]	přízeň, náklonnost
extinguish [ɪkˈstɪŋwɪʃ]	zhasit
mope [moup]	být sklíčený
pant [pænt]	funět, hekat
saunter [ˈso:ntər]	loudat se, chodit bez cíle
spell [spel]	kouzlo, zaklínadlo
stir [stɜ:r]	(za)míchat
leap [li:p]	vyskočit, přeskočit
pulley [ˈpulɪ]	kladka
beverage [ˈbevərɪdʒ]	nápoj

vých ostrovech přístupných za odlivu. (Skutečnou lahůdkou může být přechod přes bezlesý Table Hill a Mt. Allen na jih ostrova. (+5)) (6–8)

22. Plavba zpět na Jižní ostrov. Stop do Invercargillu. Koupě kola v bazaru. (1)

23. Jízda po jižní pobřežní silnici do Dunedinu. Zastávky u majáku Waipapa Point s lvounama, v Curio Bay s fosilním dřevem a delfínama a za odlivu u jeskyní Cathedral. (Komu to bude málo, může si to natáhnout po staré zlatokopecté cestě Old Dunstan do Alexandry (+3)) (4)

24. Stop a prohlídka Christchurch. (2)

25. Odlet do Aucklandu s letenkou pod 100 NZ\$ a navazující spoj z NZ do ČR. (2)

Celý výlet vychází na 44 až 55 dní. Dobré je přihlédnout k náročnosti **treků**. Také je třeba počítat s tím, že počasí může některé části učinit neschůdnými.

Drobné postřehy

○ **O dešťové vodě** Čistotu ovzduší na NZ charakterizuje fakt, že všechny turistické chaty, kempy a některé farmy

využívají jako zdroj pitné vody dešť. Pro mě, středoevropana se zkušeností mrtvých lesů severních Čech od kyselých dešťů, to bylo zjištění poněkud překvapivé. Drobné cedulky pouze upozorňují na vhodnost tříminutového převaření kvůli bakteriálnímu znečištění zásobníku, kam je voda ze střechy chat svedena.

○ **Hockey–Pockey** Jedna z nejoblíbenějších zmrzlin na NZ je *Hockey–Pockey*. Je to smetanová zmrzlina se žlutavě průsvitnými karamelově sladkými kousky čehosi. Chutná to jako cosi z poutě. S žádným z mých českých přátel jsme však nerozluštili, co to ty kousky vlastně jsou. Až pomohla Jana Johnson a její NZ kuchařka. Zde je recept na přípravu Hockey–Pockey:

5 lžic cukru, 2 lžice gold sirupu (u nás je dost vzácný neb jde o vedlejší produkt při výrobě cukru z cukrové třtiny, nikoliv z cukrové řepy), 1 lžička jedlé sody.

Cukr se sirupem uvedeme do varu. Přidáme sodu a vlejeme na tukem vymazaný plech. Soda slouží jako zá-

fair [feə]	spravedlivý, čestný
blush [blʌʃ]	zrudnout, zardít se
hesitantly ['hezɪtəntli]	váhavě, nerozhodně
frighten ['fraɪtn]	vystrašit, polekat
reassure [ˌriːə'sʊər]	uklidnit, ukonejšit
dangle ['dæŋɡl]	klátit (se), vlát
moisten ['moɪsn]	navlhčit, zvlhnout
anxious ['æŋkʃəs]; ~ about	horlivě usilující, dychtící; úzkostlivý
spiteful ['spɪtfl]	zlomyslný, škodolibý

rodek pro krystalizaci. Po vychladnutí hmotu nalámeme na kousky.

- **Mladí delikventi** Možná si vzpomeně, že po návratu ze Stewartova ostrova měla Sylva rozbité zadní dveřní okýnko. Namíchlo nás to s Terkou, ale protože se nic neztratilo a nechtěli jsme ztrácet další čas, ani jsme to nehlásili na policii. Přesto má celá událost zajímavou dohru.

Ohlášení na policii zřejmě udělal někdo jiný, protože mě těsně před odletem zastihl dopis ze střediska pro děti, mládež a rodinu (*Department of Child, Youth and family*) . Zval mě na konferenci se sedmnáctiletým pachatem rozbitého okýnka za účasti jeho rodičů, policie, sociálních pracovníků a dalších obětí. Nemůžu ti bohužel přiblížit průběh sešlosti, protože jsem v plánovaném termínu seděl v letadle do Prahy. Pokusím se tedy alespoň přiblížit cíle konference podle informační brožurky, kterou jsem jako oběť dostal:

- Konference dává možnost vyjádřit mladému pachateli svůj názor.

Důraz je kladen na práva obětí.

- Pro pachatele je důležité když slyší, jak byla oběť jeho činem postižena, ať už finančně, fyzicky či emocionálně. Jak jeho čin ovlivnil program postiženého.
- Oběť se může zapojit do návrhu nápravy trestného činu či volby trestu.

Průběh konference je zhruba následující:

1. Představení a základní informace (představení každého účastníka soudním koordinátorem, popis trestného činu policií, vyjádření pachatele).
2. Diskuse (vyjádření oběti, popis jejich ztrát a zájmů, soukromá diskuse rodinných příslušníků ohledně návrhu realistické nápravy).
3. Rozhodnutí a doporučení (rodina pachatele navrhuje plán řešení, snaha najít společný souhlas všech účastníků, nenajde-li se, přesune se případ k soudu s mladými delikventy).

Hon na opossomy

Soutěž uzavírám. Děkuji všem, kteří se zúčastnili, zvláště pak těm, kteří obětovali kousek svého času a zaslali i vysvětlení a odůvodnění těch češtinářských špeků. Díky.

Jak je vidět z tabulky, soutěž vyhrál Pavel Mrázek před Janou Musilovou (Kuldou). Gratuluji a Pavle, máš u mně drobnou pozornost.

Zároveň chci poděkovat Martinu Gregorovi (Megymu) a Radimu Šárovi za zaslání doplňujících informací a za věcné opravy. Jejich zásluhou se NZŠ zařadil po bok takových popularizačních plátků jako je Vesmír, Scientific American nebo National Geographic.

Žebříček

1. Pavel Mrázek	33
2. Jana Musilová (Kulda)	21
3. Michal Schrötter (Myšák)	9
4. Tomáš Werner (Divíšek)	5

Otázky a odpovědi

- ? *Lenka Juříčková (Bééruška): Jak je to s letním časem na NZ?*
- ▷ Ano, i na NZ se posouvá čas. Jenže naopak. Od půlky října do půlky března platí letní čas, podobně jako u nás. Díky tomu je časový posun třeba v prosinci jen osm hodin, zatímco nyní, když je naopak letní čas v Čechách, je celých deset.

Příště: *Toto deváté číslo Novozélandského Špekounu je pravděpodobně číslem posledním. Zbývá mi sice ještě spousta zatím nevyužitého obrazového materiálu na jedenácti diapozitivních filmech, takže by se nabízela možnost vytvořit třeba zvláštní fotografické číslo. Místo toho však celý půlroční pobyt uzavřu nějakým živým povídáním a promítáním diáku. Takže se Zélandem někde naviděnou!*

Dosud vyšlo:

Číslo/Verze	Obrazovka	Tisk
1. 29.10.2003	1 356 kB 	1 391 kB
2. 9.11.2003	234 kB 	229 kB
3. 24.11.2003	189 kB 	179 kB
4. 9.12.2003	219 kB 	200 kB
5. 24.12.2003	190 kB 	190 kB
6. 5.1.2004	213 kB 	182 kB
7. 8.2.2004	1 609 kB 	1 552 kB
8. 21.3.2004	1 423 kB 	1 348 kB
9. 13.4.2004	267 kB 	219 kB

Titul: Novozélandský Špekoun č. 9
elektronický občasník v PDF
Author: (K)Vítek Zýka
Datum vytvoření: 26.dubna 2004
Grafická úprava a sazba: autor
Typografický systém: T_EX s makro-
jazykem ConT_EXt
Písmo: Computer Modern, Impact
Verze: Pro monitor
Šíření: Zdarma po Internetu
Náklad: Oznámení na 62 adres
E-Mail: vit.zyka@seznam.cz
Tel./SMS: +64 21 21 73 4 73
Kořenová Internetová adresa:
[<http://cmp.felk.cvut.cz/~zyka/nzs>]
Komerční kopírování textů i obrazu
bez svolení autora není dovoleno.